

naar man gav Love, har regnet med, at saadan skulde det blive staaende, og at netop derefter indrettede man de gennemførte Satser. Dertil kommer, at denne Kronekurs paa ingen Maade falder sammen til de forskellige Tider med Priserne, med den virkelige Købeevne for Kronen indenfor Danmark. Enhver kan sige sig selv, at for de fleste af dem, som der her er Tale om at hjælpe, har det meget lidt Interesse at vide, hvor mange Dollars man kan købe for 10 Kr. Det har meget mere Betydning at vide, hvor meget man kan faa af den Art Varer, man har Brug for her i Landet til netop de Grupper af Mennesker, til den Art af Indkøb, som for dem betyder noget i deres daglige Tilværelse. Andre Steder regner man da heller ikke med Kronekursen, men derimod med Pristallet, hvilket jo ingenlunde er det samme. Men i Anvendelsen af Pristallet bærer man sig ogsaa ret tilfældigt ad. Paa nogle af de foreliggende Lovforslags Omraade benytter man det ikke. Nogle Steder foreslaar man Nedsættelser, som slet ikke har noget Grundlag i Pristallet. Andre Steder undlader man Nedsættelser, til Trods for at de ud fra Pristallet vilde være særdeles vel begrundede; det gælder navnlig det upaavirkelige og urørlige Militærvæsen. I nogle Tilfælde regner man med det Pristal, som følger nærmest efter Lovens Dato, medens man i andre Tilfælde regner med det Pristal, som ligger nærmest forud for Lovens Dato. Nogen fast Regel tror jeg ikke, der er her. Men tager man de forskellige Eksempler, vil man se, at hvad enten det er et Tilfælde eller en Tanke, har man over hele Linien opnaaet at benytte det Pristal, der stiller de paagældende mest ugunstigt overfor Staten, til Trods for at man naturligt maatte sige, at Staten her maatte tage et vist billigt Hensyn og regne med de Pristal, der faldt nogenlunde gunstigt for de Mennesker, der under den ene eller den anden Form er nødte til at søge dens Hjælp for at opnaa en taalelig Tilværelse.

Ser vi paa det foreliggende Lovforslag, har den højtærede Minister først i Motiverne taget sit Udgangspunkt i Kronekursen. Jeg ved ikke, hvorfor han i sin Tale ganske lader dette træde i Baggrunden og i Stedet for tager Pristallet, hvorved vi kommer noget nærmere i Overensstemmelse med andre Forslag. Det gør han imidlertid. Men naar han saa tager dette Pristal, tager han Pristallet for Januar 1921, medens Loven er af Maj 1921, og derved fremkommer det

Resultat, ærede Medlemmer kender fra Lovforslaget: 540 Kr. i Stedet for 800 Kr. I Januar var der nemlig et Pristal paa 264, men dette Pristal bygger jo paa Priserne, som de fandtes i Oktober Maaned det foregaaende Aar og Januar Maaned det paagældende Aar. Hvis man vil finde det naturlige Pristal her at regne med, det, som mest er Udtryk for Priserne paa det Tidspunkt, da Rigsdagen gennemførte Loven, maatte man snarere tage Pristallet for Sommeren 1921. Det er bygget paa April-Priserne og Juli-Priserne; Maj ligger midt imellem, saa hvis man endelig vil stille det matematisk op, som man gør det i Motiverne til dette Lovforslag og i Talerne, og i Motiverne til de andre Lovforslag, vilde det være naturligt at tage dette Udgangspunkt. Men dette Pristal er ikke 264, men derimod 237. Benytter man det som Omregningstal i Stedet for 264, kommer man ikke til 540, men derimod til 610—611. Der er saaledes over hele denne Omregning en Vilkaarlighed, en Tilfældighed, som ganske naturligt fører til, at man ikke uden videre kan bygge derpaa, men først og fremmest overfor de forskellige Satser vedrørende sociale Foranstaltninger maa tage sit Udgangspunkt i det Spørgsmaal: Er det en nogenlunde tilstrækkelig, en nogenlunde tilfredsstillende Ydelse, der gives, eller ej? Jeg tror endda, man maa tilføje, at Rigsdagen i disse Aar med de hurtigt svingende Pristal og de hurtigt svingende Kronekurser ikke i noget eneste Tilfælde har fastsat de paagældende Satser under Hensyn til den ganske øjeblikkelige Kurs og det ganske øjeblikkelige Pristal, men har regnet med et vist Indtryk af, hvordan Tiden var i Forhold til andre Tider. Dette har naturligt paavirket Rigsdagens Beslutninger. Men nogen Forestilling om, at man netop skulde rette sig efter Øjeblikkets Pristal, har ikke paa noget Tidspunkt været gældende i Rigsdagen. Hvis ærede Medlemmer vil tænke tilbage i deres Bevidsthed, tror jeg, de vil faa meget svært ved at fremdrage blot et eneste Tilfælde, hvor dette har spillet nogen virkelig Rolle i Diskussionen. Dertil skal jeg føje, at i dette Tilfælde foreligger der jo en udtrykkelig Erklæring om, at man ikke vil bygge derpaa og ikke har anlagt dette Synspunkt, man nu tror er saa afgørende. I andre Tilfælde, hvor man i nogen Grad vilde tage de paagældende Priser som Udgangspunkt, har man indføjjet Dyrtdsbestemmelser, Regler for Dyrtdstilæg. Men noget saadant har man ikke gjort i dette Tilfælde.